

EXCELLENTISSIMO COMITI
JOHANNI LUCÆ
PALLAVICINO

S. R. CÆS. M.

MARIÆ THERESIÆ
ROMM. IMPERATRICIS,

REGINÆ HUNGARIÆ, BOËMIÆ
&c. &c. &c.

MEDIOLANI DUCIS &c.

A CUBICULO, ET A PENITIÖRIBUS CONSILIIIS,
MANTUANÆ ARCI,
REIQUE TORMENTARIÆ GENERALI PRÆFECTO,

LEGIONIS TRIBUNO,
AUSTRIACAM INSUBRIAM CUM PLENÄ REGIÄ POTESTATE
MODERANTI,
ATQUE PER EAM GENERALI DUCI &c.

GABRIEL COMES VERRUS

PERENNEM FELICITATEM.

Ihi auspiciatissimum fuit horta-
tu (fallor) jussu Tuo, in quo
sapientiæ plurimum auctori-
tatisque semper inest, VIR
EXCELLENTISSIME, aliqua de
Jure nostro vel ad hanc usque
diem abdita, vel non omnibus obvia, certè

opellam phano perigulosa publici iudicii
alea committo. Eam Tibi sisto, quæ ad
Te summo iure pertinet veluti Tuo manu
e tenebris educta, quæ iniquoque hoc no-
mine eam appellarem, si forte indignum ali-
quid imbecillitas mea emittere potuisset.
Tu, qui legum et sancti mœnium, quæ in
custodiâ quies et salusque publica contine-
tur, summus es, vindexque, tu quæ eas novus
alter Lycurgus, ac Soloni institueres, sa-
pientissimas, nisi invenisses: Tu qui Ro-
mânæ Reipublicæ temporabam nos revo-
care visus es ob admirabilem civilem pru-
dentiam, quæ res omnes disponis, ob com-
munem incolumitatem, cui diu noctuque
operam impendis gloriosissimam, ob pur-
gatam malis hominibus Provinciam, ob
adjuta bonarum artium studia, ob pu-
blicam ubertatem in maximo Annonæ
discrimine restitutam: Tu qui toties de
hostibus triumphasti, quoties cum eis ma-
num contulisti; tanta est enim militaris
Tua virtus, cujus eximiæ artes admini-
stræ comitesque sunt, ut belli-ne, an
paciis studiis magis excellas, nobis poste-
risque incertum relinquant; Tu, inquam,
Tu, VIR EXCELLENTISSIME, quod hæc
scriberem, probasti. Quis iudicio Tuo non

acquiescet? Patere igitur eâ, qua Soles
benignitate, ut pauca hæc de origine, &
progressu hodierni Juris nostri Tuo glo-
riofissimo nomini (quod maximo honori
mihi vertendum est) inscribam; eaque
hilari animo pro comitate Tuâ excipere
ne dedigneris. Interea Superi quamdiu-
tissime Te incolumem servent, non quòd
gloriæ Tuæ quidquam accedere jam pos-
sit, sed quòd nihil detractum eat nostræ
felicitati.

Dabam Mediol. Kal. Junii MDCCXLVII.

- (a) pars recuset talem Notarium, ex Ord. Senat. 31. Januarii 1546.
- (a) Jurisdictionem Protectorum Carceratorum non versatur circa rectitudinem, id est iustitiam causæ detentionis, sed solum circa rititudinem respicientem ordinem, solemnitatem, & nullitatem capturarum, ut declaravit Senatus in Ord. 4. Junii 1587., & cum prædicti Protectores allegassent coram Senatu, sibi competere auctoritatem cognoscendi etiam de rectitudine capturarum vigore Statutorum Mediolani, & consuetudinis, & petissent hujusmodi cognitionem sibi non auferri, Senatus decrevit, formam hujus Constitutionis esse servandam in Ord. 29. Januarii 1554.
- Cognitio circa rititudinem capturarum spectans hisce Protectoribus procedit solum in causis civilibus, non autem in criminalibus, & exceptiones rititudinis capturarum non tolluntur per Senatum, ex ejus Ord. 25. Januarii 1580. §. Non tollantur, & 11. Augusti 1616. §. eod.
- Prædicta cognitio ad Protectores non spectat privative, sed cumulative cum aliis Judicibus Ordinariis, inter quos, ac Protectores locus est præventioni, & prævenisse intelligitur Juxta Ordinarius etiam eo casu, quo constaret de tali nullitatis exceptione ante decretam capturam cognovisse, ut declaravit Senatus in Ord. 4. Junii 1587.

DE OFFICIO JUDICIS, ET COMMISSARII FLUMINIS OLONÆ, ET PERTINENTIUM AD IPSUM OFFICIUM.

Commissarius Fluminis Olonæ (a) ultra biennium officium exercere non possit: & antequam de officio se intromittat, apud Acta Magistratus Extraordinarii jurare teneatur, & idonçe fidejubere (b) ad summam ducentum aureorum, se bona fide officium exerciturum, Ordines servaturum, & syndicatui (c) pariturum.

Nec possit memoratus Commissarius directè, nec per indirectum, ab habentibus jus in Flumine Olonæ, nec eorum Partiaris, vel Conductoribus etiam sponte dare volentibus, quicquam accipere, nec esculentum, poculentumve: sed contentus sit annuo salario (d), quod aureorum centum & viginti erit, modo, de quo infra, persolvendo; aliàs officio privetur, aliàs que poenâ mulctetur, arbitrio Senatus imponenda.

Is quoque Commissarius, si in rem præsentem accesserit, ab aliquo Utente aquis Fluminis prædicti conductus, vel pro visitanda, vel moderanda Bucca, aut collaudandis pratis juxta Ordines (e), à Conducente, præter solidos 50. (f) singula die nihil ulterius exigit, sub poena præmissa.

Condemnare (g) autem debet Ordinibus contrafacientes ad eorum Ordinum formam, adhibitis tamen duobus Fiscalibus (h) deputatis, vel altero eorum, procedendo summarie, sine strepitu, & figura Judicii, etiam ad petitionem cujuslibet accusantis aliquem Ordinibus contrafecisse, & condemnare, ut supra, si delatio probata fuerit per juramentum Accusatoris legitime, & per unum Testem fide dignum; aliàs absolvere teneatur.

In primordio quoque officii Flumen ipsum visitabit (i), cubabitque quòd omnes buccæ ad formam Ordinum reducantur.

Quòd

Quòd si negligens fuerit, etiam durante officio, syndicari, & puniri possit, inspecta qualitate facti, pœnâ arbitrio Senatoris ad id deputandi, imponendâ.

Eliganturque per Consules Molitorum, seu ipsos Molitores à Rhaude inclusivè infra, unus; à Rhaude verò usque ad Nervianum exclusivè alter, ut supra, qui tamen non habeant prata super flumina Olonæ, nec utantur aquis ejusdem, nec sint Conductores, inquilini, seu pensionantes ipsorum Utentium, nec sint Agnati, vel attinentes alicujus, qui utatur aquâ dicti fluminis, usque ad tertium gradum, qui per Vicarium Provisionum approbentur, jurentque (l), & apud Acta Magistratus Extraordinarii etiam idoneè fidejubeant usque ad summam aureorum decem, quòd officium suum bona fide exercebunt, Ordines observabunt, contrafacientes denuntiabunt, contentique erunt, salario mensuario aureorum duorum, quod super condemnationibus faciendis persolvetur, nec quicquam aliud accipient, nec etiam esculentum, poculentumve, etiam à dare spontè volentibus, nec aliquem falsò accusabunt, vel accusandum prætermittent, sub fustigationis pœna, & aliâ arbitrio Senatus imponendâ. Credaturque accusationi unius ex Campariis prædictis cum juramento.

Eligatur etiam per Vicarium, & Duodecim Provisionum Notarius probus, & legalis, apud dictum Commissarium, qui pari modo apud Vicarii Acta jurabit officium suum bona fide facturum.

Deputabit Senatus (m) unum Senatorem, cui Commissarius, & Notarius, bis in anno, & ultra, ad omnem ejus Senatoris requisitionem teneantur rationem reddere gestorum in officio, sub pœna privationis officii, & aliâ arbitrio Senatus imponendâ. Senatorque deputandus omninò bis in anno acta per Commissarium, Notarium, & Camparios intelligat: faciatque quòd contenta in hac nova Sanctione observentur.

Cæterum, si quis reclamare, & querelam porrigere contra aliquam condemnationem per Commissarium factam, voluerit, id facere possit apud Senatorem deputandum intra quadriduum post factam condemnationem, condemnato prævia citatione pre-emptoria, & specificè monito. Senatorque ad id deputatus summarè videat causas gravaminum, & Senati referat, qui attenta qualitate casus, providebit, prout conveniens putaverit. Interim tamen condemnationes ad Cameram non transmittantur, nec exigantur. Quòd si non curaverit cum effectu termino quindecim dierum causam expediri, non impediatur condemnationis executio.

Alveus Fluminis Olonæ à loco de Cerciate, usque ad locum de Castignate reducatur in formam, quòd latus sit ad minus per brachia duodecim, ad brachium lignaminis, eaque alvei ampliatio fiat ab ea parte, quæ ipsi Commissario videbitur; &